

nemají právo na zákonnou dědickou posloupnost vedle žijících dětí zůstavitelových, takže když dítě nedědí, ježto se dědického práva zřeklo, vstupují v právo tohoto dítěte jeho potomci (§ 551 obč. zák.). V § 732 poslední věta obč. zák. jest jasně uvedeno, že vnuci z dětí dosud žijících a pravnuci z vnuků dosud žijících nemají právo na dědickou posloupnost. Vyloučila proto Anna B-ová svým projevem, že se dědictví zříká, i svou dceru Vlastu Š-ovou z dědictví. Předpis § 551 obč. zák. na tento případ se nevztahuje, ježto upravuje zřeknutí se dědického práva předem smlouvou se zůstavitelem a ostatně i tu, nebylo-li nic jiného smluveno, působí takové zřeknutí se i proti potomkům. Posoudil tudíž soud prvý správně věc, když dědickou přihlášku Vlasty Š-ové na soud nepřijal, ježto nespočívala zřejmě na zákonném podkladě.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolacím rekurem se vytýká s hlediska § 46 odst. 2 zák. č. 100/31 sb., že napadené usnesení trpí zmatečností podle § 41 lit. b) uved. zák. a nezákonností. S výtkou zmatečnosti, kterou stěžovatelka uplatnila již v rekursu proti usnesení prvního soudu, vypořádal se případně již rekursní soud a stačí odkázat stěžovatelku na jeho důvody.

Neobstojí ani výtká, že bylo napadeným usnesením vyloženo ustanovení § 732 obč. zák. proti zákonu. Smysl doslovu § 732 obč. zák., »že vnuci z dosud žijících dětí nemají práva na dědickou posloupnost« jest ten, že děti prvního stupně (synové a dcery zůstavitele) vylučují, jsou-li na živu, své vlastní descendenty ze zákonné posloupnosti do jmění jejich ascendentů, a to i tehdy, jsou-li nezpůsobilí dědití aneb vyloučeni zůstavitelem z dědictví, neb se zřekli dědictví aneb je odmítli. S názorem tím souhlasí i nauka (Krasnopolski, Erbrecht str. 181, Stubenrauch I. str. 913, Pfaff-Hofmann II. str. 697, Krčmář, Právo dědické str. 56).

Čís. 13982.

Úprava pachtovného při zemědělských pachtech (vládní nařízení ze dne 29. července 1933, čís. 164 sb. z. a n.).

Na úpravu pachtovného podle § 6 vl. nař. nemá nárok, kdo má více než trojnásobné množství v l a s t n í půdy v poměru k půdě pachtované.

Úpravě pachtovného podle § 6 vl. nař. nevádí, že pachtýř nemá vůbec vlastní půdy.

Požadavku § 6 vl. nař., že pachtýř musí na zpachtovaném pozemku hospodařiti sám nebo se svou rodinou, je vyhověno, má-li pachtýř vedení podnikání a udílení rozkazů ve své ruce, třebaže používá k obdělávání pozemků síly zjednané (deputátní rodiny a podle potřeby i trestance).

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1934, R I 1333/34.)

Soud první stolice vyhověl návrhu pachtýře na úpravu pachtovného. Rekursní soud k rekursu propachtovatelky obce P. návrh zamítl. Důvody: Pachtýř Karel M. opírá nárok na slevu pachtovného o ustanovení § 6 vlád. nař. ze dne 29. července 1933 čís. 164 sb. z. a n. Paragraf ten stanoví jako podmínku pro nárok na slevu pachtovného, že výměra pozemků, které má pachtýř v pachtu, činí alespoň čtvrtinu výměry zemědělských pozemků, na nichž hospodaří. Soud první stolice jest toho názoru, že tato podmínka jest v projednávaném případě bezpředmětnou, poněvadž pachtýř hospodaří výhradně jen na pachtovaných pozemcích, nemaje vlastních pozemků a že tudíž o žádný vzájemný poměr výměry pozemků pachtovaných k jiným pozemkům se nemůže jednat. Tomuto názoru však nelze přisvědčiti. Podle nesporného přednesu stran jest Karel M. jednak podpachtýřem dvora L., tvořícího hospodářský celek ve výměře 181 ha, jednak připachtoval si od obce města P. ještě jiné zemědělské pozemky ve výměře 15 ha. Při rozhodování tohoto případu jest proto přihlížeti k tomu, že jest zde jednak podpacht hospodářského celku, o němž jedná § 7 cit. nař., jednak pacht parcelní ve smyslu § 6 cit. nař., u nichž u každého stanoví nařízení jiné podmínky pro nárok na úpravu pachtovného. Podle důvodové zprávy podané vládě pod čís. min. zeměděl. 85.556/VII A 1933 část zvláštní, byla u parcelních pachtů pro poskytnutí slevy pachtýřům, kteří mají svých i pachtovaných pozemků více než 8 ha, stanovena podmínka, že výměra pozemků pachtovaných musí činiti alespoň čtvrtinu všech pozemků, na nichž hospodaří, z toho důvodu, aby byli chráněni jen ti, jimž připachtovaná půda jest podstatným doplňkem jich hospodářského podniku, a byli z ochrany vyňati ti, kdož jen z důvodů arondačních a podobných menší dílce pozemků připachtovali. S uvedeného hlediska i z doslovu nelze ustanovení § 6 cit. nař. ohledně poměru výměry pozemků pachtovaných k celkové výměře pozemků, na nichž pachtýř hospodaří, vykládati v projednávaném případě jinak, než tak, že výměra pozemků pachtovaných Karlem M-em od obce města P. musela by činiti alespoň čtvrtinu výměry všech pozemků, na nichž hospodaří, bez ohledu na to, jedná-li se o pozemky vlastní či pachtované. Poněvadž pak podle shora uvedených nesporných výměr pozemky pachtované Karlem M-em od obce města P. nečiní ani zdaleka čtvrtinu všech pozemků, na nichž hospodaří, nemá pachtýř nárok na úpravu pachtovného. Odchylný názor soudu první stolice jest právně mylný.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Podmínka § 6 vládního nař. čís. 164/33, by výměra pozemků pachtovaných činila aspoň jednu čtvrtinu výměry zemědělských pozemků, na nichž pachtýř hospodaří, měla podle důvodové zprávy za účel docílití toho, by byli chráněni jen ti, jimž propachtovaná půda je podstatným doplňkem jejich hospodářského podniku, a by byli vyloučeni ti, kdož z důvodů arondačních a podobných jen menší dílce pozemků si pro-

pachtovali. Z toho, jakož i z doslovu § 6 vlád. nařízení, které mluví o osobách, majících více než 8 ha vlastní a zpachtované půdy, je zřejmo, že pro počítání jedné čtvrtiny výměry přijde v úvahu na jedné straně půda vlastní a na druhé straně půda zpachtovaná. Na úpravu pachtovného nemá nárok ten, kdo má více než trojnásobné množství vlastní půdy v poměru k půdě pachtované. Pachtýř Karel M., který hospodaří jen na pozemcích zpachtovaných, nemůže tedy býti vylučován z úpravy pachtovného s poukazem na tento předpis. Ani ta okolnost nevádí, že Karel M. nemá vůbec vlastní půdy, neboť § 6 zmín. vlád. nařízení takovou podmínku neklade. Požadavku § 6 zmín. vlád. nařízení, že pachtýř musí na zpachtovaném pozemku hospodařiti sám nebo se svou rodinou, je vyhověno tím, že Karel M. má vedení podnikání a udílení rozkazů ve své ruce, při čemž nevádí, že používá k obdělávání pozemků síly zjednané, deputátní rodiny a podle potřeby i trestance.

Čís. 13983.

Vládní nařízení ze dne 29. července 1933, čís. 164 sb. z. a n., se vztahuje i na louky.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1934, R I 1389/34.)

Soud první stolice zamítl pachtýřův návrh na snížení pachtovného. Rekursní soud návrhu vyhověl. Důvody: Prvý soud má za to, že se vládní nařízení čís. 164/33 sb. z. a n. nevztahuje na louky, nýbrž jen na pozemky, na kterých se při střídavém osevním postupu pěstí obilí, a že je nelze uplatňovati, užívá-li se pozemků k jiné zemědělské výrobě. Nařízení mluví o zemědělských pachtech a připouští snížení pachtovného při zemědělských pozemcích. Tento pojem nařízení nevykládá a jest mu tedy rozuměti tak, jak se vykládá v obecné mluvě. Tu pak není pochyby, že zemědělskými pozemky rozumějí se nejen pole, nýbrž i louky. I o nich platí, že je vlastník nebo jiný uživatel obdělává. Vždyť nutno louky hnojit, čistiti, aby mohla býti tráva na nich rostoucí požata, usušena a odvezena. Kdyby byla vláda chtěla obmeziti nařízení jen na pole, byla by to jistě v nařízení uvedla a nebyla by použila výrazu »zemědělské pozemky«. I to mluví pro použití vládního nařízení také na louky, že stejně i na louky platí důvod, pro které bylo vládní nařízení vydáno, totiž značný pokles cen všech zemědělských plodin, tedy i sena v posledních letech, kterým se stalo, že pachtovné kdysi smlouvené jest příliš vysoké a neodpovídá nynějším cenám hospodářských plodin. Proto jest při výpočtu sníženého pachtovného uvedeného vládního nařízení přihlížeti i k loukám.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu,

ježto

napadené usnesení odpovídá předpisům vládního nařízení ze dne 29. července 1933, čís. 164 sb. z. a n.